

АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НАСЕЛЕННЯ

*Івашко Л.М., к.е.н., доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Поздняков О.В., стажер-аналітик
ТОВ «Стар Інвестмент»*

Для інвестиційних процесів населення характерна їх невисока активність у порівнянні з іншими, більш спеціалізованими та професійними прошарками населення. Існує думка, що саме таким є об'єктивний стан справ, і населення не має заглиблюватися у процес інвестування. Але з цим пов'язано також багато стереотипів. Основним таким стереотипом є те, що будь-які шляхи досягнення високого прибутку пов'язані з обов'язковим володінням багатьма професійними аспектами інвестування і вимагають присвятити цій справі ціле життя.

Авторами було досліджено чимало джерел і висунуто сміливе припущення про протилежне. Незважаючи на те, що існує чимало прибуткових способів інвестування, пов'язаних з професійними знаннями та навичками (точніше, таких способів більшість), існують також і настільки прості способи інвестування, що можна тільки дивуватися, чому населення і досі немає про них уявлення, і продовжує жити зі страхом перед своїми стереотипами.

Самі способи відрізняються один від одного інструментами інвестування, у які вкладаються кошти. Але те спільне, що можна виокремити в них – це принцип інвестування та прийняття рішення, на основі якого вибирається достатньо задовільний момент для інвестування та для продажу (ліквідації) інвестованих активів у кошти. Переважно йдеться про фінансові інструменти інвестування, які відносно нескладні для купівлі-продажу, ліквідні, та змінюють свою ціну відповідно до ринку. Найбільш гнучкими та найменш схильними до ризику є фінансові активи, пов'язані з розподіленими формами бізнесу, бажано з цілою галуззю чи, навіть, економікою. Фінансові активи, пов'язані з більш конкретними об'єктами, не набагато гірші у цьому плані, тому що підкорюються тим ж законам ринку, як і загально-галузеві чи загально-економічні активи. Різниця полягає лише у тіснішому зв'язку з об'єктом та частково наслідуює відповідний характер розвитку та ризику.

Головний принцип правильного інвестування у фінансові активи полягає у простому правилі. Але його дотримання потребує деякої дисципліни, сили воли та впевненості у собі. Саме правило вимагає продавати актив за ціною не нижчою за ціну, за якою його було куплено. Оскільки прибуток (чи збиток) ніколи не фіксується, доки не визначені ціни купівлі та продажу, то вдаватися у паніку під час зниження ринкової ціни (як характерно для населення) – це недоцільна стратегія, а навпаки, шкідлива.

Сама собою ціна фінансових активів (а взагалі і не тільки фінансових) є мінливою та схильною до коливань і, що важливіше – до циклічності. Широкому колу населення давно відомо про циклічний характер економіки, але, на диво, населення не користується цією властивістю, яка дозволяє простим шляхом здобути прибуток. Циклічність породжує в економіці періоди зростання та спадання (так звані «літо» та «зиму») і змінює їх із закономірною регулярністю. Якщо абстрагуватися від періоду цього циклу (близько 8-15 років), то можна засновувати свою стратегію на купівлі активів під час «зими», продажу в економічний бум («літо»), але ніколи не варто продавати активи «взимку».

Для того, щоб виключити ризик втрати всіх вкладених коштів через банкрутство установи, у які активи вони були інвестовані, є простий метод – вкладення у певні види фінансових активів, які за своєю природою диверсифіковані між різними напрямками, інколи досить значно. Найяскравішим прикладом таких активів є такий фінансовий інструмент, як акції фондових індексів чи паї інвестиційних фондів (ПФ-и), орієнтовані на індекс фондового ринку. Оскільки індекс фондового ринку представляє собою середньозважену величину ринкових цін активів, які найбільше обертаються на ринку, то

фактично індекс фондового ринку відображає цілий ринок, і, майже – економіку, який він представляє. А для акцій (чи ПФ-ів) індексів властиво те, що вони точно повторюють рух індексу, тільки можуть самі купуватися та продаватися. Оскільки економіка цілком зростає, то за умови грамотного інвестування у такі активи, можна інвестувати у цілу економіку загалом. Невже існує кращий та простіший спосіб інвестування для населення?

Вкладання у менше загальні активи зумовлює ризик зростання дефолту, але і дає шанс виграти на більшому зростанні активу у порівнянні з ринком. Таке інвестування потребує точнішої інформації та детальнішого аналізу. Але населення має можливість зробити і простіший вибір – вкласти просто у ТНК, які мають ринки збуту у багатьох державах, і попросту мають незначний (майже не відчутний) ризик банкрутства.

Головне під час слідування такої стратегії інвестування – дотримуватися дисципліни і заздалегідь встановленого плану, контролювати свої емоції та не продавати активи під час економічного спаду (і не доводити себе до такого стану, щоб бути вимушеним продавати активи саме у цей час). Це достатньо прості, але недостатньо розповсюджені серед населення принципи, і такі, що не викликають у нього довіру. Для вирішення цієї проблеми можна провести моделювання з метою імітації поведінки економічного оточення (зокрема, циклічний характер економічної активності та її наслідки на різні ринки), а у межах цього оточення тестувати стратегії інвестування населення у різні фінансові активи з подальшою публікацією та популяризацією результатів для населення. Головне – подолати стереотипи населення про те, що воно не може заробляти володінням капіталом.

Література:

1. Федоров А.В. Анализ финансовых рынков и торговля финансовыми активами / А.В. Федоров. – СПб.: Питер, 2006. – 240 с.
2. Вайн Саймон. Инвестиции и трейдинг. Формирование индивидуального подхода к принятию инвестиционных решений / Саймон Вайн. – М.: «Альпина Бизнес Букс», 2006. – 534 с.